

[Miljøministeren]

menhæng. Altså en politisk pression, der gør opmærksom på også over for englænderne, at den er gal på det her område, og at der faktisk er en lang række lande, som de normalt gerne vil være sammen med, som simpelt hen for-dømmer det, de foretager sig.

Det er ikke ensbetydende med, at vi skal udelukke bindende aftaler, men jeg vil blot advare imod, at vi bruger det som det eneste middel. Sagen er jo, det ved vi, at når vi arbejder internationalt, tager det hundrede år og en sommer, inden vi nogen sinde får fældet sådan noget ned på papir. Det er simpelt hen så besværligt at lave den type af internationale aftaler, som kan gøres juridisk bindende, for hvert et ord skal vejes på en guldvægt. Derfor tror jeg i virkeligheden, at i en proces som denne her, en så dynamisk udvikling som den, miljøområdet er inde i, er politisk pression noget af det mest effektive.

Jeg skal gerne kigge på, om man kan lave mere bindende aftaler, men jeg er bare bange for, at det i virkeligheden bliver en sovepude, om man vil, hvis vi udelukkende anvender dette. Derfor tror jeg, at vi skal arbejde med nogle strategier for politisk pression; det tror jeg ender med at være langt mere effektivt.

Jeg synes netop, vi kan gøre det i sammenhæng med England, der jo her på det seneste i forbindelse med ozonlaget og alt muligt andet har slået sig op som den store miljøvogter, holder konferencer og alting. Det er, om jeg så må sige, utrolig nemt. Det har været bekvemt for England at slå sig op på spørgsmålet om ozonlaget, og så har englænderne kunnet få omverdenens øjne væk fra det, som er det ømme hos dem, nemlig dumpninger og udledninger, og hvad ved jeg.

Det synes jeg ikke de skal have lov til at slippe godt af sted med. Der synes jeg det ville være ønskeligt – og derfor er jeg glad for, at der i denne debat er så bred en opbakning til det – at man siger nogle ord til englænderne, for i virkeligheden synes jeg, at deres aktioner, både når det drejer sig om ozonlaget og om elefanttænderne, er afledningsmanøvrer i en vis forstand. Og det synes jeg ikke at de skal slippe godt af sted med.

Netop den aktionsstrategi kan selvfølgelig også være god over for andre lande end England, men jeg tror, at vi gør klogt i at prøve på at udvælge tingene og gøre det lidt systematisk, så vi får optimal opmærksomhed på disse ting.

Fru Dorte Bennedsen var navnlig inde på spørgsmålet om større offentlighed, og det er jeg fuldstændig enig i er vigtigt. Vi vil overhovedet prøve at gøre, hvad vi kan, for at skabe offentlighed om det her. Det viser også – apropos det, jeg sagde tidligere – at det er vigtigt, at vi laver den politiske pression, for jeg tror, at det, at man ikke ønsker offentlighed, også er et udtryk for, at man ikke ønsker den debat og dermed den politiske pression. Derfor hænger det ting helt uløseligt sammen, og jeg mener jo, at den almindelige danske linje omkring offentlighed selvfølgelig skal følges i internationale sammenhænge og i virkeligheden nok er – undskyld udtrykket – et lille lands stærkeste våben, når det drejer sig om at få ting igennem. Derfor vil jeg selvfølgelig arbejde for det.

Jeg har vist svaret fru Dorte Bennedsen på spørgsmålet om forholdet til England, men jeg er sådan set enig i, at vores indlæg i forbindelse med konferencen selvfølgelig skal være en almindelig rosværdig omtale af vores egen indsats på dette område – det bør det nok også være ved internationale konferencer; så er det sagt! – men derudover skal bruges til lidt aggressivt at gøre front over for de lande, der ikke lever op til det, og påpege, at de faktisk svigter.

Næringssaltene, som fru Dorte Bennedsen har været inde på, vender vi jo tilbage til, og det skal jeg så heller ikke komme nærmere ind på her.

Jeg skal så blot sige tak til regeringspartiernes ordførere. Jeg har ikke så mange bemærkninger til det, de har sagt, men vil netop understrege, at jeg synes, det er vigtigt, at Danmark, selv om vi har en række økonomiske problemer – og det ved vi at vi har – også tager fat på at indløse vore gældsforpligtelser, når det drejer sig om det miljøpolitiske område. For det er jo i meget høj grad det, vi gør. Vi har gæld på det økonomiske område, men vi har jo også gæld på det miljømæssige eller økologiske område. Det er de gældsforpligtelser, vi prøver på at opfylde, bl.a. ved den indsats, vi gør i forbindelse med Nordsøkonferencer.

Til hr. Duetoft vil jeg sige, at jeg også opfatter »åbenhed« dels helt konkret, som hr. Gade var inde på, dels også som geografisk åbenhed. Det var også derfor, jeg sagde, at jeg syntes, det ville være ønskeligt, at DDR og Tjekkoslovakiet kom ind i dette samarbejde, og at vi vil arbejde for det. Det er vigtigt, at de lande, som Nord-